

Sygn. akt: VIII U 2610/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie VIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Bożena Adamus</i>
Protokolant:	<i>Protokolant Anna Wyka</i>

po rozpoznaniu w dniu 21 sierpnia 2014 roku w Krakowie

sprawy **H. K.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania **H. K.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

z dnia 4 września 2013 roku , nr (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VIII U 2610/13

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

Wydział VIII Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 21 sierpnia 2014 r.

Decyzją z dnia 04 września 2013 r., znak: (...) ZUS Oddział w K. odmówił H. K. przyznania prawa do emerytury pomostowej ponieważ nie udowodniła ona okresu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat i przed dniem 01.01.1999 r. nie wykonywała prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. 2008.237.1656) lub art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (DZ.U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.). W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że do stażu pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił H. K. okresu pracy od 01.11.1985 r. do 31.12.2008 r. (z wyłączeniem okresów zwolnień lekarskich po 14.11.1991 r.), gdyż zgodnie ze świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach ze Szpitala (...)w M. z dnia 23.07.2012 r. praca ta nie była wykonywana stale i w pełnym

wymiarze czasu pracy na jednym stanowisku, gdyż we wskazanym okresie odwołująca była zatrudniona na stanowisku „pielęgniarka – dyspozytorka”, a co za tym idzie żadna w wymienionych prac nie była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy.

Odwołanie od przedmiotowej decyzji wniosła H. K., zaskarżając ją w całości i domagając się jej zmiany poprzez orzeczenie zgodnie z wnioskiem. Podniosła zarzut błędu w ustaleniach faktycznych i błędnej wykładni przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (DZ.U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.). Na uzasadnienie swojego stanowiska podała, że stanowisko jakie pełniła w Szpitalu (...)w M. w spornym okresie winno być rozpatrywane niezależnie od nazwy wskazanej w świadectwie pracy, lecz z uwzględnieniem rzeczywiście wykonywanych przez nią czynności i zakresu obowiązków. Wskazała, że pracowała w zespole doraźnej pomocy medycznej jako dyspozytor medyczny. Tym samym, zdaniem odwołującej decyzja organu rentowego jest błędna.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS Oddział w K. podtrzymał swoje stanowisko, uzasadniając jak w zaskarżonej decyzji i wniósł o jego oddalenie.

Bezspornym w niniejszej sprawie było, że H. K. urodzona (...) z zawodu pielęgniarka z dniem(...) ukończyła 55 rok życia. Wniosek o emeryturę pomostową złożyła 19.08.2013 r.

Zakład uznał jej 34 lata, 9 miesięcy, 2 dni sumarycznego stażu pracy na dzień 01.01.1999 r., w tym 14 dni stażu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

We wniosku emerytalnym ubezpieczona zawarła oświadczenie, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Przedmiotem sporu objęta była przesłanka stażu pracy w szczególnych warunkach, który powinien wynosić co najmniej 15 lat. W konkretnym przypadku ubezpieczonej H. K. chodzi o zasadność kwalifikacji jako pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych okresu zatrudnienia od 01.11.1985 r. do 31.12.2008 r. (z wyłączeniem okresów zwolnień lekarskich po 14.11.1991 r.) w szpitalu (...)w M..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

H. K. pracowała od 01.11.1985 r. do 31.12.2008 r. (z wyłączeniem okresów zwolnień lekarskich po 14.11.1991 r.) w szpitalu (...)w M. w Oddziale Pomocy Doraźnej (aktualnie SOR). Oddział Pomocy Doraźnej składał się z dyspozytorni, ambulatorium i zespołów wyjazdowych.

(dowód: zeznania odwołującej – k. 21; zeznania świadka J. G. – k. 20; zeznania świadka M. D. – k. 21; akta osobowe odwołującej)

Odwołująca się pracowała w dyspozytorni. Do jej obowiązków należało przyjmowanie wezwań, zawiadywanie karetkami, udzielanie porad przez telefon. Grafiki pracy były oddzielne dla dyspozytorek, zespołów wyjazdowych i ambulatoriów.

(dowód: zeznania odwołującej – k. 21; zeznania świadka M. T. – k.20; częściowo J. G. – k. 22;)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumentację zgromadzoną w aktach osobowych odwołującej i aktach rentowych oraz w odpowiednim zakresie zeznania świadków i odwołującej. Dokumentacja zgromadzona w sprawie nie budziła wątpliwości Sądu, co do jej prawdziwości, nie była także kwestionowana przez strony postępowania. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków w zakresie w jakim odnosiły się one do wykonywania przez odwołującą pracy dyspozytorki i zakresu obowiązków, jakie do niej na tym stanowisku należały. W odniesieniu do zeznań M. D. w części, w której zeznał on, że H. K. pracowała jako pielęgniarka wyjazdowa w karetce Sąd nie dał im wiary. Okoliczność pracy odwołującej w zespole wyjazdowym wynika tylko i wyłącznie z zeznań świadka M. D., który zastrzegł jednak, że

„jeździliśmy z odwołującą osobno” (k. 21 a.s.). świadek nie posiadał więc bezpośredniej wiedzy w tym zakresie. Ponadto okoliczność ta nie wynika z pozostałego zgromadzonego w sprawie materiału. Zauważyć również należy, że świadek M. T., która pracowała jako oddziałowa Oddziału Pomocy Doraźnej, do którego należała dyspozytornia, pogotowie, izba przyjęć i ambulatorium, z całą stanowczością zeznała, że pamięta odwołującą pracującą tylko na dyspozytorni. Odwołująca się nie wykazała w sposób nie budzący wątpliwości czy i w jakim okresie pracowała jako pielęgniarka wyjazdowa .

Zważyć należy, co następuje:

Odwołanie H. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i obowiązujących przepisów nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. 2008.237.1656) prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy. Prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Podstawowe warunki do nabycia prawa o do emerytury pomostowej zawiera art. 4 stanowiąc, że prawo to z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia **łącznie** następujące warunki:

- 1)urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2)ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3)osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4)ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5)przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6)po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7)nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

W dziale dotyczącym przepisów przejściowych i końcowych ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. 2008.237.1656) zamieszczony jest art. 49 zawierający warunki do nabycia tego świadczenia przez osoby, które nie wykonywały pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 .

Przepis ten stanowi ,że prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Są to nieco zliberalizowane warunki dające podstawę do nabycia prawa do emerytury pomostowej w przypadku, kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze po 31 grudnia 2008 r. ale legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów. Może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy)." (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25 września 2013 r., III AUa 155/13)

„Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 i 49 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych, jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po dniu 1 stycznia 2009 r

W niniejszej sprawie H. K. nie spełniła wymogu wskazanego w art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych, bowiem nie wykonywała pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych przez okres co najmniej 15 lat.

Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 27 czerwca 2013 r., III SA/Kr 1424/12) „odczytanie normatywnej treści przepisu art. 3 ust. 3 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych, musi nastąpić łącznie z treścią załącznika Nr 2 do ustawy.”

W powołanym załączniku zawierającym „Wykaz prac w szczególnym charakterze” w pkt 18 wymienione są „prace członków zespołów ratownictwa medycznego” przez co należy rozumieć prace zespołów wyjazdowych karet , do których dyspozytor nie należy. Z zeznań świadków wprost wynika, że Oddział Pomocy Doraźnej składał się z dyspozytorni, ambulatorium i zespołów wyjazdowych. Jakkolwiek praca odwołującej jako dyspozytorki wiązała się z dużym stresem i odpowiedzialnością, to na gruncie ustawy o emeryturach pomostowych dyspozytor medyczny (bo tak fachowo brzmi nazwa tego stanowiska) nie należy do zespołów ratownictwa medycznego. Zakresy obowiązków oraz potencjalnych sytuacji oddziałujących negatywnie na zdrowie są tu różne .

Artykuł 49 w miejsce warunku z art. 4 pkt 6 wprowadza wymaganie, aby zainteresowany spełniał w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009 r.) warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.” (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2013 r., II UK 159/13).

H. K. nie spełnia przesłanek do przyznania prawa do emerytury pomostowej w oparciu o przepis art.49 ustawy ponieważ w dniu wejścia w życie ustawy nie udowodniła 15 -stoletniego stażu pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych .

Przepisy ustawy o emeryturach pomostowych stanowią uregulowanie szczególne w stosunku do ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Przepisy te zawężają wykaz stanowisk na których prace są traktowane jako prace wykonywane w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Katalog stanowisk określonych w załącznikach do ustawy został znacznie zawężony i doprecyzowany. I tak, w załączniku nr 2 p.18 wymienione są obecnie „ prace członków zespołów ratownictwa medycznego ”. Jest to uregulowanie odmienne od Wykazu A Dział XII „w służbie zdrowia i opiece społecznej,” punkt 4 – „Prace w zespołach pomocy doraźnej pogotowia ratunkowego...”) jako załącznika

do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze(Dz.U.1983.8.43) Zespół pomocy doraźnej był jedną z trzech jednostek pogotowia ratunkowego, w skład którego wchodziła także dyspozytornia i ambulatorium .

Sięgając do art.3 pkt.10 ustawy z dnia 8.09.2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U z 2013r. poz.757) dowiemy się natomiast ,że zespół ratownictwa medycznego to jednostka systemu podejmująca medyczne czynności ratunkowe w warunkach pozaszpitalnych. Szpitale zawierają odrębne umowy odnośnie wykonywania medycznych czynności ratunkowych z zespołami ratownictwa medycznego . Dyspozytor medyczny nie wchodzi w skład specjalistycznych ani podstawowych zespołów ratownictwa medycznego . (art. 31 ust.1 u.p.r.m.)

H. K. nie spełnia przesłanki zawartej art. 4 pkt 6 zawierającego odesłanie do art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie wykazało aby przez co najmniej 15 lat wykonywała pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu wskazanych przepisów ustawy o emeryturach pomostowych. Katalog prac w szczególnym charakterze nie ma charakteru otwartego zawarty w załączniku nr.2 do ustawy o emeryturach pomostowych. W punkcie 18 tego załącznika wymienione są prace członków zespołów ratownictwa medycznego. Należy przez to rozumieć zespół wyjazdowy karettek pogotowia, który bezpośrednio udziela pomocy medycznej w zakresie ratowania zdrowia i życia chorych .

Mając na uwadze powyższe rozważania kierując się powołanymi wyżej przepisami prawa Sąd oddalił odwołanie jako nieuzasadnione na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.